

Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri
Holbergsgade 2
1057 København K
Att. Lise Lykke Steffensen

30. marts 2000

Vedr. FAO's overenskomst om plantegenetiske ressourcer

Tak for muligheden for at kommentere revisionen af FAO's overenskomst om plantegenetiske ressourcer. Nedenstående organisationer finder det at stor betydning, at overenskomsten bringes i overensstemmelse med Biodiversitetskonventionen.

Nedenfor kommenteres udelukkende de problemstillinger, som forventes diskuteret på kontaktgruppemødet i april, 2000. Det bemærkes dog, at organisationerne lægger vægt på, at Farmer's Rights beskyttes i denne som i andre sammenhænge.

Omfanget af aftalen

Omfanget af den nuværende overenskomst er meget bredt, hvilket i forhandlingerne er blevet ændret til en liste, som den reviderede overenskomst skal omfatte. Der er store uenigheder om, hvor mange arter denne liste skal omfatte, og der er mange forskellige bevæggrunde bag forskellige parters ønsker om en lang eller en kort liste.

Biodiversitetskonventionen indeholder bestemmelser om, at betingelser for adgang til genetiske ressourcer aftales bilateralt, og at sådanne aftaler vil kunne indeholde krav fra oprindelseslandet om betaling for adgangen. Overenskomsten er en multilateral aftale, der fastsætter særlige regler for den del af de genetiske ressourcer, som er vigtige for den globale fødevarer sikkerhed.

Det er i princippet fornuftigt, at adgangen til særligt vigtige genetiske ressourcer gøres så nem som muligt, men for, at det ikke skal være et kraftigt tilbageskridt i forhold til Biodiversitetskonventionens balance imellem adgang til genetiske ressourcer og benefit sharing', må det sikres, at udbyderne af de genetiske ressourcer får økonomisk kompensation ved kommercialisering af sådanne ressourcer.

Derfor bør overenskomstens rækkevide afpasses efter viljen til at betale fra i-landenes side. Krav fra i-landene om en bred liste af arter må modsvares af velvillighed overfor en modydelse til de lande, som er leverandør af genetiske ressourcer - hvilket i praksis oftest er ulande.

'Benefit sharing' og finansielle aspekter

Som nævnt ovenfor er det af afgørende betydning, at den frie adgang til vigtige plante genetiske ressourcer modsvarer af økonomisk kompensation og andre former for deling af goderne igennem teknologioverførsel og kapacitetsopbygning.

Det må sikres, at der ikke samtidig sker en reduktion af de midler, som anvendes på CGIAR-systemet. Det bør tværtimod overvejes, om en del af kompensationen til ulandene bør anvendes på en kraftig styrkelse af CGIAR-systemet.

Det er i den forbindelse afgørende, at den private sektor bidrager til kompenserings af ulandene og finansieringen af den internationale overenskomst. Det vil oftest vil være i denne sektor, at der opnås økonomiske afkast af forædling af plantesorter - for eksempel igennem udnyttelse af patenter på plantesorter. Dette bør sikres ved, at der i overenskomsten fastlægges vilkår for den kommercielle udnyttelse af de genetiske resurser.

Juridisk status for overenskomsten

Overenskomsten er på nuværende tidspunkt en ikke retligt bindende aftale. Idet den reviderede overenskomst præciserer, eller måske rettere modificerer, en retligt bindende aftale (Biodiversitetskonventionen) vil det ikke give meget mening, hvis overenskomsten fortsat ikke vil være retligt bindende.

Danmark bør arbejde for, at overenskomsten vedtages som en protokol under Biodiversitetskonventionen. Dels er det af meget stor betydning, at Biodiversitetskonventionens balance mellem adgang til genetiske ressourcer og benefit sharing' bliver opretholdt, dels vil det holde muligheden åben for eventuel anvendelse GEF's Biodiversitets-vindue som finansieringsmekanisme.

Idet vi ønsker at følge det videre forløb i revisionen af FAO's overenskomst om plante genetiske ressourcer, vil vi anmode om at blive orienteret om de videre forhandlinger.

Med venlig hilsen

Jacob Andersen, koordinator for 92-gruppen vedr. biodiversitet
På vegne af følgende organisationer:

Danmarks Naturfredningsforening
Folkekirkens Nødhjælp
Mellempøkeligt Samvirke
Nepenthes
Ulandsorganisationen Ibis
WWF Verdensnaturfonden